

Nejmenší podporu měly střední školy v Moravskoslezském, Plzeňském a Zlínském kraji. Výrazné byly také územní rozdíly mezi obory v odborném vzdělávání i v gymnáziích. Vliv na financování oborů ve středním vzdělávání má i velikost škol a naplněnost tříd a krajské normativní soustavy; pro církevní a soukromé školy vydává soustavu oborových normativů MŠMT. Ve středním vzdělávání jsou mezikrajské rozdíly ještě mnohem větší než v předškolním nebo základním vzdělávání. Podle MŠMT byl rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším normativem MP u gymnázií 2 533 Kč, u víceletých G až 3 534 Kč. Ve strojírenských oborech byl rozdíl o 9 309 Kč na žáka; v elektrotechnických 4 649 Kč, v obchodních akademiích 2 406 Kč, v technickém lyceu 4 477 Kč (v denním studiu).

V celkem 1 076 z navštívených středních škol zjistila ČŠI 2 213 tříd s výjimkou zřizovatele z povoleného počtu žáků. Ze všech tříd (mimo skupiny CJ) bylo zjištěno 8,6 % s méně než 13 žáky, 11,6 % s méně než 16 žáky. Nad 30 žáků ve třídě v povoleném rozsahu výjimky bylo v 13,7 % tříd, nad povolený maximální počet byli žáci ve dvou třídách. ČŠI zjišťovala i dělení výuky v CJ, kde bylo v 7,2 % méně než 9 žáků a v 1,2 % více než 24 žáků ve skupině.

Efektivitu vzdělávací soustavy ve středním vzdělávání ovlivňují i různé způsoby financování podle zřizovatele; je zde nejvyšší podíl soukromých a církevních škol.

Řada středních škol posílila své rozpočty zapojením do programu OP VK v krajských globálních grantech. O výsledku čerpání informuje MŠMT ve svých zprávách.

II. Kvalita středního vzdělávání

Školský zákon vymezuje hodnocení výsledků žáků ve středním vzdělávání jako vstupní při přijímacím řízení, průběžné hodnocení a hodnocení výsledků žáků ve zkouškách při ukončování studia. ČŠI hodnotila kvalitu středního vzdělávání v navštívených školách v 16 charakteristikách národního kritériálního rámce vybraných podle požadavků školského zákona a příslušného rámcového vzdělávacího programu, vycházela také z výstupů vlastního hodnocení škol. Souhrnné výsledky jsou uvedeny zvlášť pro gymnázia (v tab. B3a) a pro ostatní školy (v tab. B3b). Ve vývoji inspekčního hodnocení kvality vzdělávání žáků ve středním vzdělávání se ČŠI zaměřila na zjišťování celkové úspěšnosti žáků ve středním vzdělávání vzhledem k cílům základního vzdělávání podle školského zákona.⁴ Hlavním kritériem byla účinnost podpory rozvoje osobnosti žáka. ČŠI zjišťovala ve vybraných charakteristikách vliv podpory žáka pedagogickým pracovníkem v průběhu výuky. Poznatky o organizaci, formách a metodách z monitoru ve vyšším stupni gymnázia, čtyřletém gymnáziu, SOŠ, ostatních škol jsou v tab. B14 v porovnání se ZŠ. V tabulkách B14a až B14g uvádíme srovnání výskytu moderních přístupů a metod ve členění konkrétních předmětů.

Způsoby a obsah průběžného hodnocení ve vlastním hodnocení si stanovují školy autonomně ve školních vzdělávacích programech, které vycházejí z RVP, a ve školních řádech. Cíle formulované v RVP jsou však velmi volné a umožňují tedy velké rozdíly. Školní pravidla pro hodnocení žáků ve školních vzdělávacích programech a ve školních řádech jsou často rozdílně nastavena. Stále převládá známkování ve stupnici 1 až 5. Pedagogické rady škol jsou v hodnocení celkových školních a skupinových výsledků vzdělávání spíše pasivní.

⁴ § 57 Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Střední vzdělávání dále vytváří předpoklady pro plnoprávní osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím vzdělání a přípravu pro výkon povolání nebo pracovní činnosti.